higher education & training

Department:
Higher Education and Training
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIENRIGLYN

NASIONALE SERTIFIKAAT (BEROEPSGERIG)

LEWENSVAARDIGHEDE EN REKENAARGELETTERDHEID

NKR-VLAK 3

(Tweede vraestel)

30-31 Oktober 2024

Hierdie nasienriglyn bestaan uit 17 bladsye.

Kopiereg voorbehou

BELANGRIKE INSTRUKSIES AAN NASIENERS

1. Nasieners moet die vraestel uitwerk voordat die memorandum bespreek word.

2. **Akkuraatheidsfoute** word met 'n **rooi / gemerk.** Akkuraatheidsfoute sluit spelfoute/tikfoute, weglatings en herhalings in. Hoofletters, kleinletters en letterspasiëring word nagesien as manipulasiefoute en nie akkuraatheidsfoute nie. As 5 punte vir akkuraatheid toegeken word, verloor die kandidaat slegs 5 punte vir akkuraatheid selfs al oorskry die aantal akkuraatheidspunte die totale punte vir akkuraatheid en hy/sy word steeds beloon vir die manipulasie wat korrek op daardie vraag gedoen is.

3. **Manipulasiefoute word met 'n blou X langs die manipulasienommer** gemerk soos aangedui op die nasienriglyn. Manipulasiepunte wat korrek toegeken is, word met 'n **blou √ aangedui.** Dit sal ook help met die modereringsproses. Die nasiener skryf die ooreenstemmende manipulasienommer in blou en maak 'n regmerkie (korrek) of X (fout) langs die nommer.

4. Die punte wat vir elke vraag behaal word, word op die drukstuk van elke vraag in die volgende tabelformaat geskryf:

	A	M	T
Skryf die moontlike punte op hierdie ry			
Skryf die aantal foute op hierdie ry neer			
Skryf die kandidaat se punte wat behaal is neer in hierdie ry. Omkring die totale punt			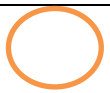

5. Die kandidaat se totale punt word op die voorblad van die eksamenvouer langs die ooreenstemmende vraagnommer geskryf.

6. Indien 'n kandidaat 'n drukstuk ingehandig het, maar 0 vir die vraag behaal het, word 0 (nul) op die omslag langs die ooreenstemmende vraagnommer geskryf.

7. Indien 'n kandidaat nie 'n drukstuk ingehandig het nie, word 'n streep deur die blokkie langs die ooreenstemmende vraagnommer getrek.

8. Indien 'n kandidaat 'n drukstuk sonder 'n EKSAMENNOMMER en 'n konsekwente WATERMERK ingehandig het, moet die vraag nagesien en as 'n onreëlmatigheid gerapporteer.

9. Alle onreëlmatighede word gemerk en punte word na die voorblad oorgeplaas. Die woord 'Onreëlmatigheid' word langs die persentasie geskryf en 'n onreëlmatigheidsverslag word voltooi.

10 Indien 'n kandidaat duplikaatdrukstukke ingee, moet 'n streep oor die duplikaat getrek word met 'Duplikaat' daaroor geskryf.

Kopiereg voorbehou

AFDELING A: WOORDVERWERKING

VRAAG 1

Akkuraatheid	8
MANIPULASIE	10
TOTAAL	18

VRAAG	PUNT	Akkuraatheid
1.1	✓✓✓✓✓✓✓✓	Alle invoerfoute (spelling, weglatings en herhalings) Moenie herhaalde foute penaliseer nie

MANIPULASIE

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
1.1	1	✓	Letterspasiëring en lynspasiëring
1.2	2	✓	Lettertipe, Century Gothic 12 pt (**albei moet korrek wees)**
1.3	3	✓	Kopskrif met eksamennommer en Vraag 1 regs belyn (**albei moet korrek wees**)
1.4	4	✓	Hoofopskrif 'Korrupsie in skole en kolleges' lettertipe Jokerman 16 pt (**albei moet korrek wees)**
1.5	5	✓	Hoofopskrif regs belyn
1.6	6	✓	Linker- en regterkantlyne op 3 cm **(penaliseer as een kantlyn verkeerd is)**
1.7	7	✓	Hele dokument gejusteer. Behalwe vir die hoofopskrif
1.8	8 9	✓ ✓	Subopskrifte 'Inleiding' en 'Oorsake van korrupsie' in vetdruk en onderstreep.
1.10	10	✓	Druk op EEN portretbladsy

1.letter- en reëlspasiëring ✓
2. Century Gothic 12 pt✓

3. Eksamennommer en vraagnommer✓

EKSAMENNOMMER VRAAG 1

4. Jockerman 16 pt ✓
5. Opskrif regs belyn ✓

Korrupsie in skole en kolleges

Inleiding

Korrupsie het langdurige gevolge omdat hulpbronne vermors word, jongmense die onderwys geweier word wat hulle behoort te ontvang, en diegene wat nie omkoopgeld kan bekostig nie, toegang tot skool geweier word. 'n Groep studente begin glo dat persoonlike moeite en prestasie nie tel nie, en dat sukses deur manipulasie, begunstiging en omkopery kom.

Oorsake van korrupsie

By nasionale eksamens is verneukery aangetref. Dit is duidelik uit die resultate van beide die Sertifikaat van Primêre Onderwys en Sertifikaat van Sekondêre Onderwys van 2016 waar die getal studente wat 'n graad A behaal het, drasties gedaal het as gevolg van goeie toesig oor die eksamens. Dit beteken daar was altyd verneukery aan die gang in beide die eksamens in openbare en private skole.

Baie ouers gaan tot na die skoolhoofde van die skole om te koop vir plekke in hierdie skole. Toelating tot die hoërskole word beskou as 'n waarborg vir toelating tot openbare kolleges, wat as meer gesog as die privaat kolleges beskou word. Van die skoolhoofde van die skole word deur senior regeringsamptenare gedwing om deur dreigemente en onbehoorlike invloed aan hulle toelatingsbriewe tot klasse in hul skole te gee. Sommige skoolhoofde sal nie huiwer om kinders van familielede en stamlede toe te laat nie, en sodoende korrupsie en nepotisme in die skole aanblaas.

6. Kantlyne, 3 cm links en regs ✓
7. Dokument volledig gejusteer ✓
8. `Inleiding' en 'Oorsake van korrupsie' in vetdruk ✓
9. `Inleiding' en 'Oorsake van korrupsie' onderstreep ✓
10. Dokument gedruk op een A4-portretbladsy ✓

A	M	T
8	10	18

AKKURAATHEID	2
MANIPULASIE	20
TOTAAL	22

	PUNT	Akkuraatheid
2.1	✓✓	Alle insleutelfoute (spelling, letterspasiëring en reëlspasiëring, weglatings en herhalings) **Slegs van toepassing op nuut ingevoegde teks**

MANIPULASIE

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
2.2	1	✓	Opskrif is uitgevee.
2.3	2	✓	Voetskrif met VRAAG 2 en EKSAMENNOMMER, gesentreer (penaliseer indien verkeerde belyning gebruik word)
2.4	3	✓	Bladsybreuk ingevoeg.
2.5	4 5 6 7	✓ ✓ ✓ ✓	Prent ingevoeg. Beeld korrek verander. 6 pt lange strepiesrande rondom die prentjie ingevoeg. Prent links belyn.
2.6	8	✓	Skep twee kolomme, voeg 'n kolombreek in.
2.7	9	✓	Tabel met twee kolomme ingevoeg
2.8	10	✓	Rande aangebring op die tabel.
2.9	11	✓	Opskrif verander na Ravie 16 pt. **(Lettertipe en lettergrootte moet korrek wees)**
2.10	12	✓	Wit, agtergrond , donkerder 15% skakering toegepas op die tweede ry van die tabel.
2.11	13 14	✓ ✓	Kolomopskrif in vetdruk. Kolomopskrifte in hoofletters.
2.12	15 16	✓ ✓	Koeëls korrek ingevoeg**.** ➢ Linkerkolom • Regterkolom
2.13	17	✓	Regterkolom alfabeties gesorteer (stygende volgorde).
2.14	18 19	✓ ✓	Bladsynommering in die kopskrif ingevoeg. Nommering regs-belyn.
2.16	20	✓	Drukstukke op TWEE A4-portretbladsye

***Ignoreer samesmelting op ry 1 van tabel. Geen punt toegeken nie.**

Korrupsie in skole en kolleges

18. bladsynommering✓ 1
19. nommering links-belyn✓

Inleiding

Korrupsie het langdurige gevolge omdat hulpbronne vermors word, jongmense die onderwys geweier word wat hulle behoort te ontvang, en diegene wat nie omkoopgeld kan bekostig nie, toegang tot skool geweier word. 'n Groep studente begin glo dat persoonlike moeite en prestasie nie tel nie, en dat sukses deur manipulasie, begunstiging en omkopery kom.

4. prent ingevoeg✓
5. 5 cm hoogte en wydte✓
6. 6 pt, 'long dash borders'✓
7. Links belyn✓

A	M	T
2	20	22

1. Opskrif is uitgevee✓

2. Eksamennommer
en vraagnommer ✓ Eksamennommer, VRAAG 2

3. Bladsybreek✓
18. Bladsynommering ✓
19. Nommering regs belyn✓
20. Druk TWEE bladsye portret✓

2

Oorsake van korrupsie

By nasionale eksamens is verneukery aangetref. Dit is duidelik uit die resultate van beide die Sertifikaat van Primêre Onderwys en Sertifikaat van Sekondêre Onderwys van 2016 waar die getal studente wat 'n graad A behaal het, drasties gedaal het as gevolg van goeie toesig oor die eksamens. Dit beteken daar was altyd verneukery aan die gang in beide die eksamens in openbare en private skole.

Baie ouers gaan tot na die skoolhoofde van die skole om te koop vir plekke in hierdie skole. Toelating tot die hoërskole word beskou as 'n waarborg vir toelating tot openbare kolleges, wat as meer gesog as die privaat kolleges beskou word. Van die skoolhoofde van die skole word deur senior regeringsamptenare gedwing om deur dreigemente en onbehoorlike invloed aan hulle toelatingsbriewe tot klasse in hul skole te gee. Sommige skoolhoofde sal nie huiwer om kinders van familielede en stamlede toe te laat nie, en sodoende korrupsie en nepotisme in die skole aanblaas..

8. Twee kolomme met korrekte kolombreek✓

Gevolge van korrupsie 11. Lettertipe en -grootte✓

EFFEKTE	BESKRYWING
➢ Groter gevaar	▪ Korrupte amptenare bevorder hoë druipsyfer.
➢ Hoë druipsyfer	▪ Dit belemmer vordering,
➢ Geen vordering nie	▪ Studente met vals toelating is onbevoeg.

9. Tabel ingevoeg✓
10. Rande✓

12. skaduwing✓
13. vet✓
14. hfl✓
15. L kolpunte✓
16. R kolpunte✓
17. R/ kolom gesorteer✓

2. Eksamennommer en vraagnommer ✓ Eksamennommer, VRAAG 2

AFDELING B: SIGBLAD

VRAAG 3

AKKURAATHEID	4
MANIPULASIE	4
TOTAAL	8

PUNTE	Akkuraatheid
✓✓✓✓ 3.1	Tikfoute, weglating van woorde, letterspasiëring en verkeerde seladres.

MANIPULASIE

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
3.2	1	✓	Voetskrif met VRAAG 3 en EKSAMENNOMMER regsbelyn. **(Albei moet korrek wees)**
3.3	2	✓	Lettertipe Arial 10 pt **(Albei moet korrek wees)**
3.4	3	✓	Kolomwydte aangepas.
3.6	4	✓	Drukstuk gedruk op EEN A4-landskap sonder kolom- en ryopskrifte.

Kopiereg voorbehou

KORRUPSIE IN SKOLE			
JAAR	Verduistering van skoolfonds	Omkopery	Geldwassery
2010	210	190	333
2011	256	105	513
2012	516	823	200
2013	330	695	225
2014	294	234	456

A	M	T
4	4	8

2. *Arial 10 pt*✓
3. *Kolomwydte aangepas*✓
4. *gedruk sonder ry- en kolomopskrifte*✓

1. *Voetskrif met eksamen-, vraagnommer R/B* ✓

VRAAG 3 Eksamennommer

VRAAG 4

AKKURAATHEID	2
MANIPULASIE	16
TOTAAL	18

	PUNTE	Akkuraatheid
4.2	✓✓	Tikfoute, weglating van woorde, letterspasiëring en verkeerde seladres (slegs van toepassing op nuut ingevoegde teks)

MANIPULASIE

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
4.1	1	✓	Verander vraagnommer na VRAAG 4.
4.2	2	✓	Voeg kolomme en rye in (2 punte vir akkuraatheid).
4.3	3 4	✓ ✓	Hoofopskrif in Lucida Handwriting Grootte 18 pt.
4.4	5	✓	Hoofopskrif saamgevoeg en oor die sigblad gesentreer.
4.5	6 7	✓ ✓	Kolomopskrifte in hoofletters en vet.
4.6	8	✓	A – Som van alle korrupsiegevalle bereken.
	9	✓	B – TOTALE KORRUPSIE bereken.
	10	✓	C – % VAN TOTAAL bereken
	11	✓	D – MAKSIMUM hoogste Omkopery bereken.
	12	✓	E – AANTAL JAAR aangeteken
4.7	13	✓	Kolom G vertoon as 'n persentasie met nul desimale plek.
4.8	14	✓	Rande ingevoeg soos aangekla.
4.9	15	✓	Syfers as heelgetalle
4.10	16	✓	Sigblad gedruk SONDER ry- en kolomopskrifte in portret.

A	M	T
2	16	18

2. Voeg nuwe kolomme en rye in✓
3. Lucida Handwriting✓
4. Grootte 18 pt✓
5. Voeg saam en sentreer✓

KORRUPSIE IN SKOLE

KORRUPSIE AANGEMELD

JARE	VERDUISTERING VAN SKOOLFONDS	VERVALSING VAN RESULTATE	OMKOPERY	GELDWASSERY	TOTAAL	% VAN TOTALE
2010	210	8	190	333	741	14%
2011	256	4	105	513	878	16%
2012	516	5	823	200	1544	28%
2013	330	12	695	225	1262	23%
2014	294	18	234	456	1002	18%
TOTALE KORRUPSIE					5427	

MAKSIMUM OMKOPERY	823
AANTAL JAAR AANGETEKEN	5

6. kolomopskrifte u/c✓
7. kolomopskrifte vetdruk✓
8. A - TOTAAL bereken✓
9. B - TOTALE KORRUPSIE bereken✓
10. C - % VAN TOTALE bereken✓
11. D - Maksimum getal bereken✓
12. E - Aantal jare aangeteken getel✓
13. % VAN TOTAAL kolom vertoon as 'n persentasie met nul desimale✓
14. Rande ingevoeg✓
15. Heelgetalle✓
16. gedruk sonder ry- en kolomopskrifte op een portretbladsy✓

Eksamennommer

VRAAG 4

1. verander V3 na V4 ✓

VRAAG 5

MANIPULASIE	8
TOTAAL	8

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
5.1	1	✓	Vraag 4 verander na vraag 5.
5.2	2 3 4 5 6	✓ ✓ ✓ ✓ ✓	Korrekte formule A TOTAAL Korrekte formule B TOTALE KORRUPSIE Korrekte formule C % VAN TOTAAL Korrekte formule D MAKSIMUM OMKOPERY Korrekte formule E AANTAL JAAR AANGETEKEN
5.3	7	✓	Kolom aangepas
5.5	8	✓	Sigblad gedruk op een A4 landskapbladsy. Formule moet sigbaar wees om die punt toe te ken.

A	M	T
-	8	8

KORRUPSIE IN SKOLE

KORRUPSIE AANGEMELD

JAAR	VERDUISTERING VAN SKOOLFONDS	VERVALSING VAN RESULTATE	OMKOPERY	GELDWASSERY	TOTAAL	% VAN TOTAAL
2010	210	8	190	333	=SOM(B6:E6)	**=F7/F12**
2011	256	4	105	513	=SOM(B7:E7)	=F8/F12
2012	516	5	823	200	=SOM(B8:E8)	=F9/F12
2013	330	12	695	225	=SOM(B9:E9)	=F10/F12
2014	294	18	234	456	=SOM(B10:E10)	=F11/F12
TOTALE KORRUPSIE					=SOM(F7:F11)	

MAKSIMUM OMKOPERY	=MAX(D6:D10)
AANTAL JAAR AANGETEKEN	=COUNT(A6:A10)

7. Sigbladkolomwydte aangepas✓
8. gedruk op een A4 landskapbladsy✓

EKSAMENNOMMER
VRAAG 5

1. Vraag 5✓

2. TOTAAL-formule ✓
3. TOTALE KORRUPSIE-formula✓
4. % VAN TOTAAL-formule✓
5. MAKSIMUM-formule ✓
6. AANTAL JAAR AANGETEKEN-formule✓

VRAAG 6

MANIPULASIE	6
TOTAAL	6

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
6.1	1	✓	VRAAG 3 en EKSAMENNOMMER in die voetskrif geskrap.
6.2	2	✓	Vee ry 4 uit
6.3	3	✓	Gegroepeerde KOLOM-grafiek ingevoeg wat verduistering van skoolfonds, omkopery en geldwassery vergelyk
6.4	4	✓	Legende word aan die regterkant vertoon.
6.5	5	✓	EKSAMENNOMMER, VRAAG 6 KORRUPSIE **(Penaliseer indien nie in twee reëls nie)**
6.6	6	✓	Grafiek gedruk as 'n voorwerp onder sigblad

A	M	T
-	6	6

KORRUPSIE IN SKOLE			
JAAR	Verduistering van skoolfonds	Omkopery	Geldwassery
2010	210	190	333
2011	256	105	513
2012	516	823	200
2013	330	695	225
2014	294	234	456

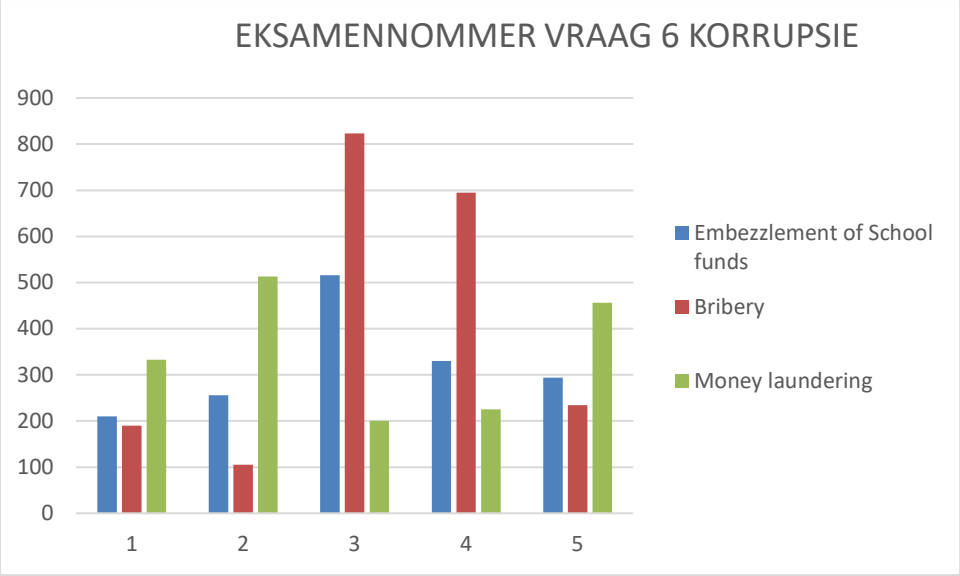

2. *Vee ry 4 uit*
3. *Gegroepeerde staafgrafiek*✓
4. *Legendes aan die regterkant*✓
5. *Grafiektitel met eksamennommer en vraag 6*✓
6. *Kaart gedruk as 'n voorwerp*✓

1. *Vraag 3 en eksamennommer geskrap*✓

VRAAG 7

AKKURAATHEID	4
MANIPULASIE	16
TOTAAL	20

VRAAG	NUMBER	PUNT	MANIPULASIE
7.1			**SKYFIE 1: TITEL EN TWEE INHOUD**
7.1.1	1 2	✓ ✓	Opskrif in Cooper Black. Opskrif 48 pt.
7.1.2	3	✓	Kolpunte ingevoeg.
7.1.3	4	✓	Inhoud regs belyn.
7.1.4	5	✓	Prent ingevoeg. **(penaliseer as die prentjie nie in die regterkolom is nie)**
7.2			**SKYFIE 2: TITEL EN INHOUD**
7.2.1	6	✓	Hoofopskrif font Lucida Handwriting 32 pt.
7.2.2	7	✓	Opskrif in hoofletters en regs belyn. **(Albei moet korrek wees)**
7.2.3	8	✓	Korrekte nommering
7.3			**SKYFIE 3: VERGELYKING**
7.3.1	9	✓	Opskrif 44 pt en vetdruk. **(Albei moet korrek wees)**
7.3.2	10	✓	Opskrifte onderstreep. **(penaliseer as een kolomopskrif nie onderstreep is nie).**
7.3.3	11	✓	Kolomopskrif font, Engravers MT 24 pt
7.3.4	12	✓	Linker- en regterkolom korrek genommer. **Beide moet korrek wees om 'n punt toe te ken.**
7.3.5	13	✓	Regskolom regsbelyn.
7.4	14	✓	Voetskrif met VRAAG 7 en EKSAMENNOMMER. **(Penaliseer as een ontbreek) (Ignoreer belyning)**
	15	✓	Voetskrif op alle skyfies toegepas
7.6	16	✓	Aanbieding gedruk as 'n uitdeelstuk (alle skyfies op EEN bladsy)

A	M	T
4	16	20

Benefits of reporting corruption

✓Exposes information
✓Gets results
✓Promotes a united attempt
✓Allows money to be used effectively
✓Sets a good example

EXAMINATION NUMBER QUESTION 7

1. Opskrif, cooper black✓
2. Opskrif 48 pt✓
3. Kolpunte✓ ingevoeg
4. Inhoud regs belyn✓
5. Prent✓

***LET WEL: OPSKRIF IN HOOFLETTERS

Possible disadvantages of reporting corruption

A. I might lose my job.
B. Nobody will believe me.
C. I am not a brave person.
D. I may have to testify in court.
E. Syndicate will come looking for me.

EXAMINATION NUMBER QUESTION 7

6. Opskrif Lucida Handwriting 32 pt✓
7. Opskrif hoofletters en regs belyn✓
8. Nommering. ✓

Examples of government department hotlines

Department or agency	*Hotline / telephone number*
1. Basic Education	➢0800 202 933
2. Environmental Affairs	➢0800 205 005
3. Human Settlements	➢0800 204 401
4. Magistrates' Commission	➢012 325 3951
5. Telecommunications and Postal Services	➢012 427 8292

EXAMINATION NUMBER QUESTION 7

9. Opskrif 44 pt en vet ✓
10. Opskrif onderstreep✓
11. kolomopskrifte Engravers MT 24 pt✓
12. linker- en regterkolom korrek genommer✓
13. regterkolom regs belyn✓

14. Voetskrif met EKSAMENNOMMER EN VRAAGNOMMER✓
15. Voetskrif toegepas in ALLE skyfies ✓
16. Gedruk as uitdeelstukke✓

Kopiereg voorbehou